

Voorjaarsrapportage 2017

Gemeente Eemsmond

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. De programma's	6
1.1 Wonen en gebiedszaken	7
1.2 Demografie en leefbaarheid	8
1.3 Bestuurszaken	9
1.4 Economie en maatschappij	10
1.5 Infrastructuur en milieu	12
1.6 Dienstverlening en ondersteuning	13
2. Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en kostenplaatsen	14
3. Overhead	16
4. Paragrafen	20
5. Grote projecten	21
6. Financiële gevolgen	23
7. Reserves en voorzieningen en investeringen	24
7.1 Wijzigingen op reserves en voorzieningen 2017	24
7.2. Wijzigingen op investeringen 2017	26
7.3 Ontwikkelingen Reserve JaarOvergang	27
Verklaring van afkortingen	28
Bijlagen bij de voorjaarsrapportage 2017	29

Inleiding

De voorjaarsrapportage 2017 is de eerste tussenrapportage van dit jaar. Met deze rapportage wordt de lopende begroting geactualiseerd en gaan we in op bijzondere ontwikkelingen. Daarnaast besteden we aandacht aan de voortgang van investeringen en beleidsspeerpunten, wanneer deze afwijken ten opzichte van de planning.

Zoals bekend volgt er in het najaar de volgende tussenrapportage, de najaarsrapportage 2017. De decemberrapportage is met ingang van dit jaar komen te vervallen. In deze rapportage kan de begroting 2017 voor het laatst bijgesteld worden.

Ook deze voorjaarsrapportage is weer samengesteld op basis van de gegevens die zijn aangeleverd vanuit de afdelingen Beleid, Diensten, Ruimte en Staf. Dit resulteert in de volgende opzet:

- Per programma wordt ingegaan op de ontwikkelingen van investeringen en beleid ten opzichte van de begroting. Daarna volgt een samenvatting van de afwijkingen van de lasten en baten ten opzichte van de begroting, die vervolgens tot begrotingswijzigingen leiden.
- In de paragrafen wordt enkel over afwijkingen of belangrijke ontwikkelingen gerapporteerd. Zaken die lopen zoals afgesproken in de begroting of in eerdere rapportages worden in de voorjaarsrapportage niet genoemd.
- Ontwikkelingen binnen de reserves en voorzieningen zijn terug te vinden onder hoofdstuk 6 (Reserves en voorzieningen). Deze zijn daarom niet onder de betreffende programma's toegelicht.

De voorjaarsrapportage heeft een incidenteel tekort van € 859.635 en een structureel overschot van € 219.623. Het totale tekort is daarmee € 640.112. Voorgesteld wordt het incidentele tekort te onttrekken aan de Algemene Reserve en het structureel overschot kan in mindering worden gebracht op het structurele begrotingstekort 2017 (en kan hiermee in 2017 incidenteel worden toegevoegd aan de Algemene Reserve). Het begrotingstekort 2017 wordt hiermee verlaagd met € 219.623 tot een bedrag van € 316.576.

Dit geeft een nieuwe stand van de Algemene Reserve:

Stand Algemene Reserve

Inclusief effecten van de primaire raming 2017 (incidentele posten), van de vaststelling van de begroting 2017, van de begrotingswijzigingen uit 2017 (t/m nummer 002) en de begrotingswijziging uit rekening 2016 € 6.448.615

Gevolgen voorjaarsrapportage

Onttrekking incidenteel tekort -/- € 859.635
Toevoeging structureel overschot € 219.622

Nieuwe stand Algemene Reserve € 5.808.602

Het saldo van de Algemene Reserve komt met bovenstaande voorstellen uit op € 5.808.602. Uitgaande van de in de begroting 2017 genoemde benodigde weerstandscapaciteit van € 1.577.500 leidt dit tot een ratio van het weerstandsvermogen van:

$$\frac{\text{€ 5.808.602} + \text{stille reserves van € 705.758} - \text{ondergrens van € 1.815.000}}{\text{€ 1.577.500}} = 3,0$$

Een ratio die als 'uitstekend' aangemerkt wordt. Wel willen we benadrukken dat de risico-inventarisatie (die leidt tot een berekening van de benodigde weerstandscapaciteit) nog verder aangescherpt dient te worden in overleg met de afdelingen. Bovendien is in deze inventarisatie nog geen rekening gehouden met de risico's t.a.v. de overgedragen taken aan de gemeente vanuit de drie decentralisaties.

1. De programma's

In de programmabegroting 2017 zijn de programma's uitgewerkt, onder meer op basis van het vastgestelde Kaderplan 2017. Bij elk programma wordt in deze rapportage op de begroting 2017 ingegaan en worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?
- Wat verandert in de kosten?

Bij veranderingen in de kosten hebben we alleen de grote wijzigingen toegelicht. Voor een overzicht met alle wijzigingen verwijzen we naar de bijlagen. Om beter te kunnen voldoen aan het rapporteren op wijzigingen is de eerste vraag bij de programma's gewijzigd van: 'Wat hebben we bereikt en gedaan?' naar 'Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?'

1.1 Wonen en gebiedszaken

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Woon- en leefbaarheidsplan

Recentelijk is het geactualiseerde Woon- en Leefbaarheidsplan 2017-2021 door de raad vastgesteld. Het college heeft opdracht gegeven om een Uitvoeringsagenda op te stellen, waarin beschreven wordt hoe de kernopgaven uit het WLP lokaal vertaald worden. De opgave is echter te groot om binnen de reguliere uren en middelen te verzorgen. Het is nodig om het programmatisch op te pakken, waar mogelijk gekoppeld aan de herindeling. De investering in het proces en in plankosten gaat vooraf aan daadwerkelijke realisatie van projecten en het is een noodzakelijke randvoorwaarde. De voorgenomen acties zijn lijn met de visie en de afspraken uit het WLP en de ingezette koers van de dorpenrondes.

In 2017 ligt de focus bij de dorpen rond het regionale centrum Uithuizen (incl. Zandweer en Kantens, omdat daar inspecties plaatsvinden) en centrumdorp Uithuizermeeden. In het najaar starten we met de gebiedsplannen rond centrumdorp Warffum. Het streven is om eind 2018 alle dorpen goed 'op de kaart' te hebben staan: wat kenmerkt dit dorp/dit gebied, wat is koers voor de komende 10 jaren (in het licht van de vijf kernopgaven uit het WLP) en welke concrete maatregelen nemen we en/of hebben we in uitvoering om dat te bereiken tot en met 2019? Dat vormt het gereedschap in de 'koffer' die we willen kunnen overdragen aan de nieuwe gemeente.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 1 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	Afname
Incidenteel	700.500		25.000	
Structureel				

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Uitvoering Woon- en leefbaarheidsplan 2017-2021. Dekking kan worden gevonden in de Reserve woon- en leefbaarheidsplannen Eemsdelta en Reserve lokale woon- en leefbaarheidsplannen. Een toename van € 230.500
- Budget bestemmingsplannen Eemshaven. Een toename van € 385.000
- Onderhoud muur rondom kerk Usquert. Een toename van € 20.000
- Inventarisatie beeldbepalende en karakteristieke panden. Een toename van € 25.000
- Ondersteuning projecten dorpsvisie Uithuizermeeden (€ 25.000)
- diverse kleinere verschillen (€ 15.000)

Incidentele toename van de opbrengsten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Bijdrage NCG inventarisatie beeldbepalende en karakteristieke panden. Een toename van € 25.000. Deze toename is gerelateerd aan de toename van de kosten voor dit specifieke onderwerp

1.2 Demografie en leefbaarheid

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden voor dit programma.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 2 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	Afname
Incidenteel	30.100			
Structureel	1.070.197	711.194		

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Restauratie rijksmonument. Dit betreft het gymnastiekgebouw bij voormalige Rijks HBS in Warffum (€ 30.100).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Actualisatie van het budget voor het Sociaal Domein (€ 1.046.054). Dekking wordt met name gevonden in een toename van het Gemeentefonds.
- diverse kleinere verschillen (€ 24.143).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Actualisatie van het budget voor het Sociaal Domein (€ 711.194).

1.3 Bestuurszaken

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

VTH-werkzaamheden i.r.t. dossier gaswinning

Binnen het gaswinningsdossier kan sprake zijn van schadeherstel of versterken en verduurzamen. Concreet moet bij versterken gedacht worden aan bijvoorbeeld het treffen van bouwkundige voorzieningen in combinatie met energiebesparende maatregelen. Ook het maken van logeer of wisselwoningen kan hierbij aan de orde zijn. Schadeherstel omvat veel meer het wegnemen van ontstane schade. In relatie hiermee staat het wegnemen van gebouwonderdelen met een potentieel verhoogd risico.

Een deel van deze werkzaamheden kan als omgevingsvergunningsvrij worden beschouwd, maar dit is (lang) niet voor alle situaties van toepassing. De werkorganisatie DEAL zal meer uren gaan besteden aan deze werkzaamheden.

Op dit moment is er nog onvoldoende duidelijkheid over de dekking van de extra kosten die door de WO DEAL gemaakt moeten worden. Mogelijk zijn de extra lasten te financieren is uit de lumpsum-vergoeding gaswinning. Is deze mogelijkheid er niet dan komen de kosten voor rekening van de gemeente en ten laste van het budget VTH. Bovendien verwachten we dat dit bedrag de komende jaren verder zal gaan stijgen, analoog aan de toenemende werkzaamheden op dit dossier.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 3 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	460.679			
Structureel	10.000	63.984		

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Bijdrage aan herindelingskosten (financiën belegd bij Bedum). Dekking volgt vanuit het Rijk in 2018 (€ 330.054).
- Herindelingskosten binnen de eigen organisatie. Dekking volgt vanuit het Rijk in 2018 (€ 104.625).
- diverse kleinere verschillen (€ 26.000).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- diverse kleinere verschillen (€ 10.000).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Vervallen van de afschrijvingslast en rentelast voorzieningen voormalige kazernes (€ 63.984).

1.4 Economie en maatschappij

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Actualisatie begroting uitvoeringskosten sociaal domein 2017 en actualisatie financiële kaders Sociaal Domein

In het tweede kwartaal is de uitvoeringsbegroting Sociaal Domein 2017 (voorheen: beleidsagenda) geactualiseerd. Tegelijkertijd zijn ook de financiële kaders (meerjarig) geactualiseerd alsook de begrote omvang van de reserve sociaal domein. De financiële gevolgen zijn in een apart voorstel op 22 juni 2017 aan u voorgelegd en verwerkt in deze voorjaarsrapportage.

De gebundelde uitkeringen zullen in de Najaarsrapportage worden aangepast op basis van de geactualiseerde rijksbudgetten die in september definitief worden vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 4 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	698.828	121.727		
Structureel	857.145	869.829	106.127	64.988

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Actual.3D-budg.-verruimen beleid CER + uitvoering (€ 186.383). Dekking wordt met name gevonden in de Reserve Decentralisaties.
- Actual.3D-budg.-uitv.kosten / beleidsagenda (€ 398.864). Dekking wordt met name gevonden in de Reserve Decentralisaties.
- Vrijval vanuit de Reserve Jaarovergang. Betreft budget tbv verdere vormgeving transformatieopdracht en de doorontwikkeling van het Sociaal Domein in het kader van de herindeling (€ 41.375).
- Inhuur Teamleider Wmo (€ 42.000).
- diverse kleinere verschillen (€ 11.045).

Incidentele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Lagere verwachte bijdrage aan GR Participatie Noord (€ 50.164).
- Actualisatie 3D budgetten: stelpost Wmo vervalt. Dekking vanuit de Integratie Uitkering Sociaal Domein (€ 71.563).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Actualisatie van het budget voor het Sociaal Domein (€ 565.252).
- Actualisatie 3D budgetten Wmo naar Awbz o.b.v. meicirculaire 2017 (€ 91.356).

- Hulp bij huishouden. Betreft verhoging cf meicirculaire 2016 (€ 62.414).
- Hulp bij huishouden. Betreft verhoging cf meicirculaire 2017 (€ 63.519).
- Bestrijding gevolgen armoede onder kinderen. Budget ontvangen in AU (€ 80.184).
- Inhuur voor uitvoeringsagenda Werk en Inkomen (€ 22.570)
- Uitgaven verhoogde asielinstroom (€ 26.581)
- diverse kleinere verschillen (€ 11.045).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Actualisatie 3D budgetten: SVB/PGB begeleid wonen (€ 529.883).
- Actualisatie 3D budgetten: stelpost Wmo vervalt. Dekking vanuit de Integratie Uitkering Sociaal Domein (€ 170.511).
- Actualisatie 3D budgetten: Participatie. Betreft afname op basis van de meicirculaire 2017 (€ 140.684)
- diverse kleinere verschillen (€ 28.751).

Structurele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Integratie Uitkering Sociaal Domein. Betreft vrijval provinciaal budget Beschermd Wonen (€ 106.127).

Structurele afname van de baten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Integratie Uitkering Sociaal Domein. Mutaties in Eigen Bijdrage Wmo (€ 64.988).

1.5 Infrastructuur en milieu

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden voor dit programma.

Wat verandert in de kosten?

Baten en lasten

Voor programma 5 stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	61.676			
Structureel	1.033		1.033	

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Baggerwerkzaamheden conform het Baggerplan 2015. Hierin tevens opgenomen de niet uitgevoerde werkzaamheden uit 2016 (€ 48.076).
- Diverse kleinere verschillen (€ 13.600).

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Diverse kleinere verschillen (€ 1.033).

Structurele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Diverse kleinere verschillen (€ 1.033).

1.6 Dienstverlening en ondersteuning

Welke ontwikkelingen zijn er in wat we willen bereiken en doen?

Inzet communicatie voor Afval Breed

De gemeenteraad van Eemsmond heeft via het Milieubeleidsplan bepaald, dat de afdeling communicatie per jaar (dus structureel) 200 uur besteedt aan Milieu (Afval Breed). Met de huidige reguliere workload kan deze capaciteit niet binnen de bestaande formatie-uren worden geleverd. Er moet echter wel dringend ondersteuning worden geleverd t.b.v. de communicatie voor Afval Breed. Voorgesteld wordt derhalve om de geschatte uren communicatieve ondersteuning te budgetteren en zodat de benodigde capaciteit buiten de bestaande formatie kan worden geregeld en het werk voortgang vindt.

Er hebben de afgelopen tijd nogal wat wijzigingen plaatsgevonden rondom afval; en er staan ook nog wijzigingen op stapel. Wijzigingen in de afvalwereld hebben gevolgen voor alle huishoudens in Eemsmond en dus moet daar goed over gecommuniceerd worden.

Er moet op korte termijn gecommuniceerd worden over de volgende onderwerpen:

- De gratis openstellingen van de Milieustraat in Usquert.
- Een verbod op paardenmest in de gft-bak.
- De gratis asbest-inlever-regeling.
- Marktonderzoek afval Eemsmond/De Marne.
- Promotie van het Energieloket.
- Het promoten van Ecoports op de website (in het kader van het project 'waddenhavens').

Wat verandert in de kosten?

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	16.000			
Structureel				

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Diverse kleinere verschillen (€ 16.000).

2. Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en kostenplaatsen

De algemene dekkingsmiddelen betreffen voornamelijk de OZB en de uitkeringen uit het gemeentefonds. Deze middelen kennen geen vooraf bepaald bestedingsdoel en zijn daarmee vrij aanwendbaar.

De niet vrij aanwendbare heffingen, zoals het rioolrecht en reinigingsrechten, en de ontvangsten van specifieke uitkeringen zijn als baten opgenomen in de betreffende programma's. Hier dekken ze voor een deel de kosten.

Ook voor de algemene dekkingsmiddelen worden diverse begrotingswijzigingen voorgesteld. Deze worden onderstaand toegelicht.

Ontwikkelingen

Algemene uitkering

De algemene uitkering valt structureel € 533.108 hoger uit voor 2017 ten opzichte van de primaire raming. Dit wordt veroorzaakt door:

- budget voor het scholenprogramma	€ 288.100
- extra budget voor de decentralisaties Sociaal Domein	€ 153.300
- budget voor armoedebestrijding onder kinderen	€ 80.200
- aanpassing van de WOZ-waardes (lagere correctie op de algemene uitkering door lagere waardes)	€ 47.000
- aanpassing van maatstaven (inwoners, bijstandontvangers, e.d.)	-/- € 22.200
- aanpassing van fysieke maatstaven (oppervlaktes, oeverlengte e.d.)	-/- € 27.000
- diverse kleinere aanpassingen	€ 13.700
Totaal	€ 533.100

Tegenover de hogere raming aan integratie-uitkering voor de decentralisaties binnen het Sociaal Domein en het budget voor armoedebestrijding onder kinderen staat onder Programma 4 ook een hogere raming van de uitgaven. Verder wordt voorgesteld het budget voor het scholenprogramma toe te voegen aan de hiervoor bestemde reserve.

In incidentele zin neemt de algemene uitkering per saldo toe met € 2.911 t.o.v. de raming. In de algemene uitkering ontvangen we dit bedrag voor armoedebestrijding onder ouderen.

WMO

In de begroting 2017 was geen post opgenomen voor inhuur ondersteuning/aansturing team WMO omdat volgens planning eind 2016 de afdeling WMO Eemsmond samen met de afdelingen WMO BMW samen zou gaan in het sociaal domein als één afdeling. Deze beweging is om moverende redenen uitgesteld en is nu gepland medio oktober 2017. Een teamleider WMO is ingehuurd om de afdeling inhoudelijk aan te sturen, een kwaliteitsslag te slaan en voorbereidende werkzaamheden uit te voeren in het kader van integratie van de WMO van de gemeente Winsum en Eemsmond en vervolgens BMW te breed.

Afwijkingen lasten en baten

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Voor de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	158.530		38.992	
Structureel		78.354	899.025	140.684

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Het incidenteel maken van het budget voor dorpenrondes. Uit de omzetting van de wenselijke lijsten uit de dorpenrondes naar uitgaven, blijkt het veelal te gaan om incidentele lasten. In het Kaderplan is voor 2018 een structurele toename van het budget van € 50.000 opgenomen. Het structurele budget voor 2017 kan hiermee worden omgezet naar incidenteel budget.
- Verhoging van het budget voor flexibele schil (€ 100.000). Het primair geraamde budget voor flexibele schil is nagenoeg aangewend. Gezien de vele bewegingen die een flinke impact hebben op onze organisatie (denk alleen maar aan inzet op het gaswinningsdossier en op de herindeling), is een verhoging noodzakelijk.
- Diverse kleinere verschillen (€ 8.500).

Structurele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Het incidenteel maken van het budget voor dorpenrondes. Zoals hierboven toegelicht wordt vervalt het structurele budget van 2017 (€ 50.000) en wordt dit omgezet naar incidenteel budget.
- Het vervallen van de stelpost voor huisvesting van de brandweer (€ 28.400). De huisvesting van de brandweer is overgegaan naar de Veiligheidsregio. Het nog gereserveerde budget voor eventuele gevolgen van nieuwbouw, dan wel verbouw kan hiermee komen te vervallen.

Incidentele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door diverse kleinere wijzigingen.

Structurele toename van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Hogere algemene uitkering op basis van de decembercirculaire 2016 (€ 580.700). De raad is begin maart hierover per memo geïnformeerd. Wel is de berekening nog geactualiseerd voor een aantal maatstaven, waardoor de aangekondigde toename van € 514.000 is aangepast naar € 533.000 (incl. integratie-uitkering Sociaal Domein).
- De integratie-uitkering Sociaal Domein neemt op basis van de decembercirculaire 2016 met € 153.300 toe.

3. Overhead

Ontwikkelingen

BAG/BGT

De samenwerking met gemeenten in de regio voor de BGT is per 1 januari 2017 opgezegd en voor de BAG per 1 juli 2017. De werkzaamheden worden in 2016 overgenomen door een nieuwe organisatie, die de taken voor aanmerkelijk lager budget uitvoert. In de loop van 2017 zal inzicht worden verkregen in de totale structurele besparing die dit met zich meeneemt. Dit is medeafhankelijk van kosten die Delfzijl nog in het kader van definitieve afhandeling in rekening kan brengen.

Klantgericht werken

In januari 2017 heeft het MT ingestemd met de projectaanpak Klantgericht Werken. Daarnaast heeft het college ingestemd met het Dienstverleningsconcept en is dit via een memo aan de raad geïnformeerd. Het project Klantgericht werken heeft als doel om informatie beschikbaar te maken zodat er klantgericht gewerkt kan worden. Het gaat daarbij zowel om het opslaan, zoeken en vinden van informatie als om het goed kunnen gebruiken van de benodigde applicaties. In het Dienstverleningsconcept staat verwoord wat de kaders en (service)normen zijn van de dienstverlening van de gemeente Eemsmond. Daarnaast zijn in het Dienstverleningsconcept vijf verbeterpunten opgenomen:

- Klantcontact registratie;
- Implementatie van een nieuwe telefooncentrale;
- Verhogen van het klantbesef bij de back offices;
- Doorontwikkeling van de digitale dienstverlening;
- Contentbeheer.

In het project Klantgericht Werken worden activiteiten ondernomen die zowel bijdragen aan het verbeteren van de verbeterpunten uit het Dienstverleningsconcept als aan het opzetten van een basis die nodig is voor het verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening.

In de nota Reserves en voorzieningen is bij de Reserve E-dienstverlening het volgende kader meegegeven: 'De toenemende digitale samenleving zorgt ook voor een veranderende rol van de gemeente. Daarbij ligt de nadruk op het digitaliseren van producten en diensten en het efficiënter inrichten van de werkprocessen. De middelen uit de reserve worden gebruikt voor de kosten die voortvloeien uit de verdere ontwikkeling van de digitale dienstverlening en het KCC.'

Voorgesteld wordt om de benodigde budgetten voor projectleiding, extra inzet van een webmaster, ondersteuning bij het standaardiseren van werkprocessen en opleidingen voor het verhogen van het klantbesef, voor een totaalbedrag van € 115.000, te dekken uit de Reserve E-dienstverlening.

Communicatietechnologie

Begin 2017 zijn we overgestapt van KPN naar Vodafone. Dit betekent een besparing bij gelijkblijvende abonnement-aantallen, maar door een lastige overgang van KPN naar Vodafone konden niet alle abonnementen op de gewenste tijd worden opgezegd en worden we in 2017 nog geconfronteerd met extra kosten aan KPN.

Helaas wordt het totaalbeeld van 2016 vertroebeld door allerlei naberekeningen en gecrediteerde bedragen door KPN als gevolg van het telefonieproject uit 2013.

Daarnaast komen er als gevolg van hogere eisen aan de communicatiemiddelen nieuwe verbindingen bij, of worden bestaande versneld en verbeterd waardoor ook op dat vlak de kosten stijgen.

Doelstelling is om tegen zo laag mogelijke tarieven goede communicatiemogelijkheden te bieden. Dit geldt zowel voor telefonie als voor de datalijnen en overige communicatielijnen die de gemeente rijk is. We blijven monitoren op deze kosten en in gesprek met onze leveranciers om zo kosten efficiënt mogelijk in te kopen.

In 2017 hebben we incidenteel € 15.000 meer uitgaven en structureel € 20.000.

Onderhoud software

In het kader van het onderhoud van software moet er een upgrade en uitbreiding van de functionaliteit van het financieel pakket plaatsvinden. Daarnaast hebben we een zgn. strippenkaart nodig voor de ondersteuning bij inrichting van de serversystemen. Deze is bedoeld om de inrichting voor o.a. thuiswerken te verbeteren en veiliger te maken.

Incidenteel kost dit € 20.000 in 2017 en € 10.000 structureel.

Softwarelicentie voor I-Samenleving

De doorbelasting van gemeente De Marne voor deze licentie is niet in de begroting opgenomen. Wij zijn echter wel verplicht voor alle software die wij gebruiken de juiste licenties te hebben aangeschaft. Dit brengt een structurele uitgave van € 24.000 met zich mee.

Studiekosten

De gemeente Eemmond is een lerende organisatie, waarin de medewerkers constant bijgeschoold worden. Op dit moment is het totaal beschikbare budget aan studiekosten al aangewend. Omdat voor de komende maanden nog wel individuele opleidingswensen worden verwacht, wordt het bedrag met € 50.000 opgehoogd ten behoeve van scholing, workshops etc.

Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

In het kader van de komende gemeentelijke herindeling willen we inzetten op organisatieontwikkeling richting de herindeling. Specifiek gericht op: hoe gaan medewerkers met veranderingen om en hoe kun je je medewerkers goed op veranderingen voorbereiden. Daartoe is een ophoging van het budget met € 25.000 noodzakelijk.

Juridische Zaken

Bij het onderdeel Juridische Zaken (JZ) zien we geruime tijd een toename aan werkzaamheden. Deze toename is toe te schrijven aan een stijging van het aantal bezwaarschriften, klachten en WOB-verzoeken. Ondanks dat er in 2016 meer capaciteit is toegekend aan JZ en we via de informele aanpak proberen de formele bezwaarschriften te verminderen, zien we dat de toestroom aan bezwaarschriften, klachten en WOB-verzoeken structureel is.

Niet alleen is deze toename van belang voor de toegenomen taken, nu het Werkplein meer op afstand is en de juridisch adviseur als schakel tussen College en Werkplein fungeert zijn ook deze werkzaamheden in omvang toegenomen.

We verkennen op dit moment welke oorzaken we kunnen beïnvloeden om de werkdruk te verminderen, zoals:

- Een beter onderscheid aan te brengen in bejegening klachten, zaaks klachten en meldingen, en een goede implementatie in de organisatie.
- Het benadrukken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid en activiteiten in het afhandelen van WOB-verzoeken in de organisatie.

- Het implementeren van de procesvertegenwoordiging van de vakafdeling (inclusief dossier samenstellen) bij formele bezwaarprocedures.
- Het verloop van werkprocessen en in hoeverre deze verbeterd kunnen worden.

Ondanks deze genoemde acties gericht op eigen verbeterplannen kunnen we concluderen dat onze inschatting van de benodigde capaciteit zoals voorgesteld in 2016 te rooskleurig is geweest en externe omstandigheden maken dat we het in de huidige werksituatie niet redden met de huidige capaciteit. We vragen dan ook een extra budget aan van 50.000 euro aan om voor 2016 capaciteit te kunnen inhuren om de werkzaamheden bij JZ volledig te kunnen blijven uitvoeren zodat er geen achterstanden ontstaan. Deze inhuur kan tevens reguliere werkzaamheden blijven verrichten om de mensen vanuit de bestaande organisatie de kans te geven in het herindelingsproces een bijdrage te leveren. Extra budget dat hiervoor nodig is kan uit de Frictiekosten herindeling worden bekostigd. De onderbouwing hiervan vindt plaats via het herindelingsproces.

Afwijkingen lasten en baten

Overhead

Voor de overhead stellen we de volgende begrotingswijzigingen voor:

	lasten		Baten	
	toename	afname	toename	afname
Incidenteel	380.750	144.300		
Structureel	140.950	59.000		

Incidentele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Implementatie van uitbreiding van het financieel pakket en de inrichting voor het thuiswerken verbeteren en beter beveiligen (€ 20.000)
- Organisatieontwikkeling met als uitgangspunt: hoe gaan medewerkers om met de aanstaande veranderingen en hoe kunnen zij hierop voorbereid worden? (€ 25.000)
- Hogere opleidingsbehoefte bij medewerkers in de aanloop naar herindeling. Dekking kan worden gevonden in de RJO waar jaarlijks een wettelijk budget van 500 euro per medewerker wordt gevormd (€50.000)
- Digitaliseren van gemeentelijke producten in het Project Klantgericht Werken. Dekking kan worden gevonden in de Reserve E-dienstverlening (€ 115.000)
- Tijdelijke uitbreiding formatie Bedrijfsbureau en Projectbureau ivm toename van werkzaamheden (€ 92.250)
- Tijdelijke uitbreiding formatie Juridische Zaken ivm toename van werkzaamheden (€ 50.000)
- Diverse kleinere verschillen (€ 28.500).

Incidentele afname van de lasten

Deze afname wordt veroorzaakt door:

- Het begrote budget voor implementatie van de Omgevingswet is niet geheel nodig voor implementatie. De implementatie zal onderdeel zijn van het herindelingstraject (€44.300)
- Het begrote budget voor rente over kasgeldleningen kan bijgesteld worden. De rente over deze kortlopende geldleningen is lager dan voorzien.

Structurele toename van de lasten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Doorbelasting vanuit samenwerkingsgemeente voor softwarelicentie van I-samenleving (€24.000)
- Op basis van naverrekeningen door voormalig leverancier communicatiemiddelen dient het budget bijgesteld te worden (€ 20.000)
- Aanstelling beveiligingsfunctionaris in BMW verband. Dekking kan gevonden worden in de hierna opgenomen lagere lasten voor extern aantrekken kennis (€ 40.000)
- Diverse kleinere verschillen (€ 56.950).

Structurele afname van de baten

Deze toename wordt veroorzaakt door:

- Lagere externe kosten ivm eigen beveiligingsfunctionaris in BMW verband (€ 40.000)
- Diverse kleinere verschillen (€ 19.000).

4. Paragrafen

In de programmabegroting zijn negen paragrafen (waarvan zeven verplicht) opgenomen. Deze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten vanuit een bepaald perspectief. Eventuele bijzondere ontwikkelingen met betrekking tot de paragrafen worden in dit hoofdstuk uiteengezet.

Er zijn geen paragrafen die nadere toelichting vragen in deze rapportage.

5. Grote projecten

Inleiding

Naar aanleiding van het onderzoeksrapport 'Grip op grote projecten' van de rekenkamercommissie is besloten om een kader voor de informatievoorziening van voorgenomen grote projecten nader vorm en inhoud te geven. De uitwerking van dit verzoek komt uitdrukking in deze en de volgende bestuursrapportages.

De grote projecten die hier worden behandeld zijn:

1. Boukemapark
2. Brede School
3. Regionaal Centrum Uithuizen

1. Boukemapark

Omschrijving

De doelstelling is het omvormen van het huidige afgesloten sportcomplex in Uithuizen tot een open spel, speel en leerpark waar ook ruimte beschikbaar komt voor de 3 basisscholen.

Risico's

Er zijn op dit moment geen risico's bekend.

Financiën

Begroot budget	3.220.000
Werkelijk besteed	2.903.403

2. Brede School

Omschrijving

Doelstelling is het realiseren van nieuwbouw voor basisscholen Brunwerd, Koning Willem-Alexander en De Schelp in het Boukemapark in Uithuizen, tezamen als één nieuwe school. Het project bevindt zich op dit moment in de Uitvoeringsfase.

De inhoudelijke stand van zaken is op het moment van schrijven, dat omwille van het borgen van de projectstructuur is gekozen voor aanduiding van de volgende fasen:

- Voorbereiding
- Voorlopig ontwerpfase
- Definitief ontwerpfase
- Besteksfase
- Aanbesteding en gunning aannemer
- Uitvoeringsfase
- Gebruiksfase

Elke fase draagt unieke kenmerken in zich en verplicht tot starten, uitvoeren en al dan niet met besluitvorming, het afronden van werkzaamheden alvorens door te gaan met de volgende fase. De belangrijkste stappen in het besluitvormingsproces zijn de reeds genomen raad en collegebesluiten en de besluitvorming die voortvloeit uit de aanbestedingsprocedures. De doorlooptijden zijn in een planning vertaald. Op basis van deze planning wordt ervan uitgegaan dat de school eind 2017 in gebruik genomen kan worden.

Risico's

Overschrijding raming voorbereidingskosten, vertraging in voortgang voorbereidingsfase, bezwaren tegen bouwplan, indiening planschades, overschrijding raming bouwkosten, vertraging voortgang realisatiefase, onvoorziene meerwerkkosten, verschillende belangen scholen en gemeente.

Financiën

Begroot budget	4.638.166
Werkelijk besteed	2.982.255

3. Regionaal Centrum Uithuizen

In het coalitieakkoord 2014 is aangegeven dat "Uithuizen een belangrijke plaats in neemt als regionaal centrum. Er zijn voorzieningen aanwezig en er is een volledig winkelaanbod. Om deze centrumfunctie te behouden en te versterken is het noodzakelijk om te blijven investeren in kwaliteit. In de komende periode willen we met alle betrokken partijen hierover in overleg treden om snel tot toekomstbestendige oplossingen te komen voor bijvoorbeeld leegstand Blink en Passage.

De kernvraag van de projectopdracht is: op welke manier kan de centrumfunctie van het winkelaanbod in het regionaal centrum worden behouden en versterkt? Dit heeft geleid tot een visie en een stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen, welke zijn vastgesteld door de raad. Gepland is om in juni 2007 een grondexploitatie vast te stellen. Na vaststelling van de grondexploitatie kunnen deelprojecten worden uitgewerkt. Er zijn drie deelprojecten: AH locatie Schoolstraat, De Blink en Molenerf.

Tot aan vaststelling van de grondexploitatie is een planvoorbereidingskrediet verstrekt van €75.000. Daarnaast zijn door de provincie subsidies verstrekt van afgerond 3 mln. De risico's zijn omschreven in de grondexploitatie en zijn kort samen te vatten als "plankostenrisico's, verwervingsrisico's en aanbestedingsrisico's.

6. Financiële gevolgen

De voorjaarsrapportage laat de volgende resultaten zien:

Tekort aan incidentele middelen	€	859.635
Overschot aan structurele middelen	€	219.623
De stand van de post onvoorzien structureel	€	15.000

7. Reserves en voorzieningen en investeringen

7.1 Wijzigingen op reserves en voorzieningen 2017

Reserves

De wijzigingen in de reserves hebben betrekking op:

Algemene Reserve

De voorjaarsrapportage heeft een incidenteel tekort van € 859.635 en een structureel overschot van € 219.623. Het totale tekort is daarmee € 686.387. Voorgesteld wordt het incidentele tekort te onttrekken aan de Algemene Reserve en het structureel overschot kan in mindering worden gebracht op het structurele begrotingstekort 2017 (en kan hiermee in 2017 incidenteel worden toegevoegd aan de Algemene Reserve). Het begrotingstekort 2017 wordt hiermee verlaagd met € 219.623 tot een bedrag van € 316.576.

Het saldo van de Algemene Reserve komt daarmee op € 5.808.602:

Stand van de Algemene Reserve per 31-12-2016	€ 7.437.728
<i>Mutaties in 2017</i>	
toevoeging rekeningresultaat 2016 (per 1-1-2017) *)	€ 1.052
onttrekking incidentele posten primitieve begroting 2017	-€ 1.585.558
onttrekking negatief resultaat begroting 2017	-€ 536.200
Nota reserves en voorzieningen 2017-2020	€ 1.131.592
toevoeging structureel overschot Voorjaarsrapportage 2017	€ 219.623
onttrekking incidenteel tekort Voorjaarsrapportage 2017	-€ 859.635
Stand van de Algemene Reserve per 31-12-2017	€ 5.808.602

Overige reserves

Reserve Scholenprogramma

Voorgesteld wordt om de ontvangen rijksmiddelen ten behoeve van het scholenprogramma € 288.144 toe te voegen aan deze reserve. De stand van de reserve komt hiermee uit op € 1.980.991.

Reserve Woon-en leefbaarheidsplannen Eemsdelta

Voorgesteld wordt een bedrag van € 78.740 te onttrekken aan deze reserve voor de uitvoering van het Woon- en Leefbaarheidsplan 2017-2020. De stand van de reserve komt hiermee op € 1.543.525.

Reserve Lokale Woon-en leefbaarheidsplannen

Voorgesteld wordt een bedrag van € 151.760 te onttrekken aan deze reserve voor de uitvoering van het Woon- en Leefbaarheidsplan 2017-2020. De stand van de reserve komt hiermee op € 1.388.219.

Reserve Wet Sociale Werkvoorzieningen

Voorgesteld wordt de te verwachten lagere verliesbijdrage € 50.164 toe te voegen aan deze reserve. De stand van de reserve komt hiermee op € 1.790.818.

Reserve Kapitaalslasten Boukemapark

Voorgesteld wordt de onttrekking aan de RJO tbv dekking kapitaalslasten Boukemapark € 253.389 toe te voegen aan deze reserve.

Tevens wordt voorgesteld om de kapitaalslasten NSU 2017 (12.898) te onttrekken aan deze reserve. De stand van de reserve komt hiermee op € 286.055.

Reserve Kapitaalslasten Nieuwe School Uithuizen (NSU)

Voorgesteld wordt de onttrekking aan de RJO tbv dekking kapitaalslasten infra NSU € 294.000 toe te voegen aan deze reserve.

Tevens wordt voorgesteld om de kapitaalslasten NSU 2017 (€ 7.945) te onttrekken aan deze reserve. De stand van de reserve komt hiermee op € 286.055.

Reserve Decentralisaties

Voorgesteld wordt een bedrag (€ 186.383) te onttrekken tbv verruimen beleid CER en de uitvoering daarvan.

Voorgesteld wordt een bedrag (€ 398.864) te onttrekken tbv uitvoeringskosten en de beleidsagenda.

De stand van de reserve komt hiermee op € 1.221.690.

Reserve E-dienstverlening

Voorgesteld wordt een bedrag (€ 115.000) te onttrekken tbv de uitvoering van het project klantgericht werken.

De stand van de reserve komt hiermee op € 3.516.

Reserve Jaarovergang

Voorgesteld wordt om een bedrag (€ 50.000) te onttrekken aan de RJO tbv dekking van de toegenomen opleidingsbehoefte.

Voorgesteld wordt om een bedrag (€ 294.000) te onttrekken aan de RJO tbv dekking van de kapitaalslasten NSU.

Voorgesteld wordt om een bedrag (€ 253.389) te onttrekken aan de RJO tbv dekking van de kapitaalslasten Boukemapark.

De stand van de reserve komt hiermee op € 2.968.044.

7.2. Wijzigingen op investeringen 2017

Er zijn op dit moment geen wijzigingen in de investeringen te melden

7.3 Ontwikkelingen Reserve JaarOvergang

Jaarlijks gaan we verplichtingen aan waarvoor budgetten beschikbaar zijn, maar waarvan we de kosten pas in een volgend boekjaar gaan maken. Bij de najaars- of decemberrapportage stellen we dan ook vaak voor deze budgetten over te hevelen naar het volgende boekjaar.

Met ingang van 2009 werken we met de Reserve JaarOvergang. Per saldo is door onttrekkingen en toevoegingen in 2016 de stand van deze reserve op 31-12-2016 € 3.565.433.

Van hieruit worden budgetten weer beschikbaar gesteld, tenzij het meerjarige budgetten betreffen (bijvoorbeeld voor actualisering van bestemmingsplannen). Deze laatste worden alleen indien nodig weer beschikbaar gesteld.

Afgesproken is dat het college de budgetten beschikbaar kan stellen en dat de raad via de tussenrapportages over de aanwending van deze reserve wordt geïnformeerd.

Beginstand Reserve Jaarovergang	€ 3.565.433
Dekking toegenomen opleidingsbehoefte	-€ 50.000
Dekking kapitaalslasten DSU	-€ 294.000
Dekking kapitaalslasten Boukemapark	-€ 253.389
Eindstand Reserve Jaarovergang	€ 2.968.044

Verklaring van afkortingen

3D's	3 Decentralisaties in het sociaal domein
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG/BGT	BasisAdministratie Gebouwen/Basis Grafische Topografie
CER	Compensatie Eigen Risico
DEAL	Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum
GR	Gemeenschappelijke Regeling
NCG	Nationaal Coördinator Groningen
NSU	Nieuwbouw School Uithuizen
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PGB	PersoonsGebonden Budget
RJO	Reserve JaarOvergang
SD	Sociaal Domein
SVB	Sociale Verzekerings Bank
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
WLP	Woon- en leefbaarheidplan
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
WOZ	Waardering onroerende zaken

Bijlagen bij de voorjaarsrapportage 2017

Gemeente Eemsmond

Per programma

		mutatie 2017 - najaar	
		lasten	baten
1: W&G	incidenteel	700.500	25.000
	structureel	0	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>675.500</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2: D&L	incidenteel	30.100	0
	structureel	359.003	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>30.100</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>359.003</i>	<i>0</i>
3: BZ	incidenteel	460.679	0
	structureel	-53.984	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>460.679</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>53.984</i>
4: E&M	incidenteel	603.296	0
	structureel	3.941	41.139
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>603.296</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>37.198</i>
5: I&M	incidenteel	61.676	0
	structureel	1.033	1.033
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>61.676</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6: D&O	incidenteel	16.000	0
	structureel	0	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>16.000</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Alg.dekkingsmidd.	incidenteel	158.530	38.992
	structureel	-78.354	758.341
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>119.538</i>	<i>0</i>
	<i>Overschot structureel</i>	<i>0</i>	<i>836.695</i>
Overhead	incidenteel	236.450	0
	structureel	81.950	0
	<i>Tekort incidenteel</i>	<i>236.450</i>	<i>0</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>81.950</i>	<i>0</i>
Reserves	incidenteel	738.177	2.081.781
	structureel	288.144	20.843
	<i>Overschot incidenteel</i>	<i>0</i>	<i>1.343.604</i>
	<i>Tekort structureel</i>	<i>267.301</i>	<i>0</i>

Mutaties Voorjaarsrapportage 2017

-/- = daling

	product	categorie omschrijving	mutatie 2017		I/S
			lasten	baten	
1: W&G	4821.5200	433.109 Uitvoering Woon- en leefbaarheidsplan 2017-2021 (<i>dekking uit: Reserve woon- en leefbaarh.plannen Eemsdelta en Reserve lokale woon- en leefbaarh.plannen</i>)	230.500		i
	4810.5000	434.999 Inventarisatie beeldbepalende en karakteristieke panden	25.000		i
	4810.5000	841.199 Bijdrage NCG inventar.beeldbepalende en karakterist. panden		25.000	i
	4810.5100	433.101 budget bestemmingplannen Eemshaven	385.000		i
	4820.5100	434.999 Onderhoud muur rondom kerk Usquert	20.000		i
	4830.5580	434.999 Sanering Nijverheidsweg	15.000		i
	4821.5200	442.501 Ondersteuning projecten dorpsvisie Uithuizermeeden	25.000		i
2: D&L	4421.1500	423.000 Afschrijving, deel infrastructuur NSU	3.970		s
	4421.1500	474.000 Rente, deel infrastructuur NSU	3.975		s
	4531.2530	423.000 Afschrijving geactiveerde restant investering Boukemapark	8.071		s
	4531.2530	474.000 Rente geactiveerde restant investering Boukemapark	4.827		s
	4541.2800	442.501 restauratie rijksmonument (gymnastiekgebouw bij oude Rijks HBS in Warffum)	30.100		i
	4670.3900	430.000 Indexering budget voor jongerenwerk	3.300		s
	4671.2500	433.150 Actual.3D-budg.-Beleidsag. Jeugd (dekking uit IU SD)	202.107		s
	4672.2000	442.232 Actual.3D-budg.-SVB/PGB Jeugdzorg (dekking IU SD)	-619.891		s
	4682.2000	442.340 Actual.3D-budg.-ZIN via RIGG (dekking IU SD)	760.211		s
	4671.2500	442.465 Actual.3D-budg.-inzet eigen middelen vervalt	-91.303		s
	4682.2000	442.340 Budgetneutr.ramen Soc.Domein - extra bijdr.wlz	10.040		s
	4682.2000	442.340 Budgetneutr.ramen Soc.Domein Jeugd - meicirculaire '17	73.696		s
3: BZ	4005.0200	434.999 voorbereiding eindfeest Gemeente Eemsmond	16.000		i
	4005.0200	434.901 Bijdrage aan herindelingskosten (financiën belegd bij Bedum)	330.054		i
	4005.0200	434.999 'Eigen' frictiekosten	104.625		i
	4120.0410	474.000 vervallen rentelast voorzieningen kazerne	-2.334		s
	4120.0410	423.000 vervallen afschrijvingslast voorzieningen kazerne	-61.650		s
	4140.0100	434.399 Maatregelen bij jaarwisseling	10.000		i
	4140.0630	434.536 Gemeentelijke uitvaartkosten	10.000		s
4: E&M	4310.1235	430.000 Inhuur voor uitvoeringsagenda Werk en Inkomen	22.570		i
	4611.3600	433.150 Actual.3D-budg.-Meerkosten beleidsag. (dekking uit IU SD)	16.625		s
	4611.3600	433.150 Actual. begroting uitv kst SD en financiële kaders SD	3.625		i
	4611.3600	442.462 Lagere verwachte bijdrage aan GR Participatie Noord	-50.164		i
	4614.3450	400.600 Bestrijding gevolgen armoede onder kinderen (budget ontvangen in Algemene uitkering)	80.184		s
	4662.1000	442.333 Actual.3D-budg.-ZIN (dekking uit IU SD)	210.824		s
	4662.1000	442.336 Actual.3D-budg.-CER (dekking IU SD)	42.015		s
	4662.1000	442.344 Actual.3D-budg.-Pijlerpartners (dekking IU SD)	2.299		s
	4662.1000	442.330 Hulp bij huishouden (dekking IU SD)	54.821		s
	4667.1000	842.142 Eigen bijdrage Wmo (dekking IU SD)		-53.826	s
	4671.1000	433.150 Actual.3D-budg.-uitv.kosten/beleidsag. (dekking IU SD)	105.744		s
	4671.1000	434.665 Actual.3D-budg.-Mantelzorg (dekking IU SD)	-11.751		s
	4671.1001	434.660 Actual.3D-budg.-MEE (dekking IU SD)	4.816		s
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.-SVB/PGB begel.Wmo (dekking IU SD)	-529.883		s
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.-vervallen stelpost Wmo (dekking IU SD)	-170.511		s
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.-vervallen stelpost Wmo (dekking IU SD)	-71.563		i
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.: onderst.MBO-studenten 'school als wijk'	23.787		s
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.:stelpost opvangen risico's en transform.opg.	104.321		s
	4922.6010	841.191 IU Soc.Domein - vrijval prov.budget Beschermd wonen		106.127	s
	4662.1000	442.330 Hulp bij huishouden (verhoging cf meicirculaire 2016)	62.414		s
	4667.1000	842.142 Actual.3D budg.- lagere eigen bijdrage Wmo		-11.162	s
	4611.3600	433.150 Actual.3D-budg.- inzet eigen middelen vervalt	-17.000		s
	4662.1000	442.336 Actual.3D-budg.-verruimen beleid CER + uitvoering	186.383		i
	4671.1000	433.150 Actual.3D-budg.-uitv.kosten / beleidsagenda	398.864		i
	4671.1000	433.150 vrijval vanuit RJO: budget tbv verder vormgeven transformatie-opdr. + doorontwikk. Soc.Domein irt herindeling	41.375		i
	4671.1000	433.150 aanvulling budg tbv verder vormgeven transformatieopdr.+ doorontwikk.Soc.Domein irt herindeling	3.625		i
	4670.3800	430.300 Indexering contract MJD	4.354		s
	5200.0150	430.000 Inhuur Teamleider WMO	42.000		i
	4715.4310	442.470 Meerkosten inspecties Kinderopvang	6.691		s
	4662.1000	442.330 Hulp bij huishouden (verhoging cf meicirculaire 2017)	63.519		s
		Uitgaven verhoogde asielinstroom	26.581		i

Mutaties Voorjaarsrapportage 2017

-/- = daling

	product	categorie omschrijving	mutatie 2017		I/S
			lasten	baten	
	4672.1000	442.230 Actual.3D-budg.-Wmo naar Awbz (meicirculaire 2017)	91.356		s
		Actual.3D-budg.-Participatie (meicirculaire 2017)	-140.684		s
5: I&M	4210.0700	431.110 Verlichting toegangspad tennisclub Usquert	13.000		i
	4221.1101	434.449 Baggerwerkzaamheden cf baggerplan (2015)	48.076		i
	4724.4961	431.000 Verrekening energielasten t.b.v. grondwaterafvoer begraafplaats	600		i
	4724.4961	423.000 hogere afschrijv.lasten agv verhoging krediet umenmuren	630		s
	4724.4961	474.000 hogere rentelasten agv verhoging krediet umenmuren	403		s
	4732.4950	834.708 extra baten door beschikbaar stellen umenmuren		1.033	s
6: D&O	4002.0130	430.000 Inzet communicatie voor Afvalbreed	16.000		i
Algemene dekkingsmiddelen					
	4913.5700	821.200 Hogere dividenduitkering BNG		9.500	i
	4921.5900	841.100 Hogere algemene uitkering (structureel deel)		580.700	s
	4921.5900	841.100 Hogere algemene uitkering (incidenteel deel)		29.492	i
	4922.6010	412.000 ww-uitkering voorm.personeelslid (t.l.v. Res.personeelsbeleid)	8.530		i
	4922.6010	400.307 Vervallen stelpost brandweer - huisvesting	-28.354		s
	4005.0030	430.000 Ophoging budget personele inzet herindeling	100.000		i
	4922.6010	434.999 Budget dorpenrondes 2017 incidenteel gemaakt	-50.000		s
	4922.6010	434.999 Budget dorpenrondes 2017 incidenteel gemaakt	50.000		i
	4923.5900	841.130 Integr.uitk. Soc.domein - Awbz n Wmo obv decembercirc.16		10.040	s
	4923.5900	841.130 Integr.uitk. Soc.domein - Awbz n Wmo obv meircirc.16		91.356	s
	4923.5900	841.131 Integr.uitk. Soc.domein - Jeugd obv decembercirc.16		143.233	s
	4923.5900	841.131 Integr.uitk. Soc.domein - Jeugd obv meircirc.'17		73.696	s
	4923.5900	841.132 Integr.uitk. Soc.domein - Participatie obv meircirc.'17		-140.684	s
Overhead					
	5002.0030	434.361 Upgrade workflow/strippenkaart Microsoft	10.000		s
	5002.0030	434.361 Upgrade workflow/strippenkaart Microsoft	20.000		i
	5002.0030	434.358 Aanschaf juridische kennisbank	12.000		s
	5002.0030	434.358 Applicaties Personeel en Salarissen	10.000		s
	5002.0030	434.358 Softwarelicentie I-samenleving	24.000		s
	5002.0030	434.306 Extra uitgaven communicatietechnologie	20.000		s
	5002.0030	434.306 Extra uitgaven communicatietechnologie	15.000		i
	5002.0030	434.494 Lagere uitgaven Stelselbeheer	-19.000		s
	5200.0050	423.000 Afschrijv.lasten archiefruimte Rabo	1.700		s
	5200.0050	474.000 Rentelasten archiefruimte Rabo	340		s
	5002.0090	434.330 Organisatieontwikkeling ri herindeling: hoe omgaan met verandering	25.000		i
	5002.0090	434.311 Hogere opleidingsbehoefte richting herindeling	50.000		i
	5200.0130	434.999 Uitvoering project Klantgericht Werken (<i>dekking uit: Reserve E-dienstverlening</i>)	115.000		i
	5200.0010	421.001 ivm lage rentes bijstelling geschatte rente kasgeldleningen	-100.000		i
	5200.0500	411.050 Privacyfunctionaris	19.000		s
	5200.0500	411.050 Beveiligingsfunctionaris (in BMW-verband)	40.000		s
		Lagere externe kosten ivm eigen beveiligingsfunctionaris	-40.000		s
	5003.0250	430.000 Extra inhuur juridische zaken	50.000		i
	5400.0100	434.999 Budget implem.Omgevingswet niet volledig nodig; gaat mee in herindelingstraject	-44.300		i
	5500.0190	430.000 Tijdelijke uitbreiding formatie Projectbureau en Bedrijfsbureau	92.250		i
	5200.0100	434.411 Materiaalbudget CVE	13.500		i
	5002.0030	423.000 digitaliseren archieven (afschrijving)	3.400		s
	5002.0030	474.000 digitaliseren archieven (rente)	510		s

Mutaties Voorjaarsrapportage 2017

-/- = daling

	product	categorie omschrijving	mutatie 2017		I/S
			lasten	baten	
Reserves	4980.6020	460.402 Toev. ontvangen rijksmiddelen aan Reserve Scholenprogr.	288.144		s
	4980.6020	460.602 Toev.aan reserve WSW agv lagere verwachte verliesbijdrage	50.164		i
	4980.6020	460.606 Toev.overschot uitgaven tov IU Soc.Domein	71.563		i
	4980.6020	860.606 Onttrekk.incid.posten Soc.Domein aan Res.Decentralisaties		585.247	i
	4980.6020	860.005 Onttrekking ww-uitkering voormalig personeelslid		8.530	i
	4980.6020	860.006 Uitvoering project Klantgericht Werken		115.000	i
	4980.6020	860.606 Onttrekken incid.posten obv actual.3d-budgetten			i
	4980.6020	860.818 Uitvoering Woon- en leefbaarheidsplan 2017-2021		78.740	i
	4980.6020	860.820 Uitvoering Woon- en leefbaarheidsplan 2017-2021		151.760	i
	4980.6020	860.901 vrijval vanuit RJO: budget tbv verder vormgeven transformatie-opdr. + doorontwikk. Soc.Domein irt herindeling		41.375	i
	4980.6020	860.902 Onttrekking lasten herindeling (wordt in 2018 teruggestort vanuit ontvangen rijksmiddelen)		434.679	i
	4980.6020	860.901 Onttrekking RJO tbv hogere opleidingsbehoefte		50.000	i
	4980.6020	860.901 Onttrekking RJO tbv reserve kapitaallasten NSU		294.000	i
	4980.6020	460.402 Toevoeging aan nieuwe reserve kap.lasten NSU	294.000		i
	4980.6020	860.402 Onttrekking kap.lasten 2017 aan reserve kap.lasten NSU		7.945	s
	4980.6020	860.901 Onttrekking RJO tbv reserve kapitaallasten Boukemapark		253.389	i
	4980.6020	860.902 Onttrekking Alg. reserve tbv reserve kap. lasten Boukemapark		69.061	i
	4980.6020	460.504 Toevoeging aan nieuwe reserve kap.lasten Boukemapark	322.450		i
	49806020	860.504 Onttrekking kap.lasten 2017 aan reserve kap.lasten Boukemapark		12.898	s
Totaal			3.005.408	2.145.773	
			601.733	821.356	
Totale mutatie			859.635	0	
			0	219.623	